

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

Protokolant: prot. sąd. Katarzyna Szymanek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Arkadiusza Dzikowskiego

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2020 r.

sprawy **N. W.**

oskarżonego z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 13 grudnia 2019 r., sygn. akt II K 1092/18

1. Na podstawie art. 105 § 1 i 2 kpk prostuje oczywistą omyłkę pisarską w zaskarżonym wyroku w opisie czynu zastępując datę „w dniu 4 sierpnia 2015 roku” datą „w dniu 4 sierpnia 2018 roku”.
2. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
3. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 240 zł.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 234/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 13 grudnia 2019 r., sygn. akt II K 1092/18

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Rażąca niewspółmierność orzeczonej kary 120 stawek dziennych grzywny po 20 zł stawka.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Orzeczone przez Sąd Rejonowy kara zasadnicza, wbrew stanowisku oskarżonego, nie mogła zostać uznana za niewspółmierną do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu jakiego w dniu 4 sierpnia 2018 r. dopuścił się N. W.. Oceniając współmierność orzeczonej kary Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na wszystkie okoliczności obciążające oraz łagodzące występujące w tej sprawie. Niewątpliwie stopień nietrzeźwości oskarżonego w momencie kierowania przez niego motocyklem był znaczny (albowiem przekraczał ponad dwukrotnie granicę uznawaną za stan nietrzeźwości; art. 115 § 16 kk) przez co zachowanie to niosło za sobą spore niebezpieczeństwo dla pozostałych uczestników ruchu drogowego, którzy nawet o tak później porze w okresie letnim mogli znajdować się tam, gdzie jechał N. W.. Zwrócić też trzeba uwagę na to, że oskarżony mógł zaprowadzić uszkodzony motocykl do miejsca naprawy bez kierowania</p>		

nim, nie była to zatem okoliczność usprawiedliwiająca jego bezprawne zachowanie. Podsądny zamiast zachować względy bezpieczeństwa zdecydował się na kierowanie pojazdem mechanicznym przez co stworzył realne zagrożenie w ruchu. Oskarżony poruszał się bez kasku ochronnego i stracił panowanie nad motorowerem wpadając do rowu, co najlepiej obrazuje poziom braku odpowiedzialności kierującego. Nie można również zapominać, że przestępstwa prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości popełniane są nagminnie i niejednokrotnie takie zachowania są przyczyną utraty zdrowia lub nawet życia przez inne osoby. Jednocześnie jako okoliczności łagodzące słusznie przyjęto uprzednią niekaralność oskarżonego za przestępstwa i łączącą się z tym pozytywną prognozą kryminologiczną. Wszystkie wymienione okoliczności wymagały odpowiednio dobranej sankcji i wymierzenia kary w takim wymiarze by spełniła ona stawiane jej cele. Uwzględniwszy występujące w tej sprawie okoliczności łagodzące Sąd Rejonowy stosując zasadę miarkowania kary, trafnie uznał, iż wystarczającym będzie orzeczenie kary grzywny, a więc kary najłagodniejszej rodzajowo spośród kar przewidzianych w kodeksie karnym za przestępstwo z art. 178a § 1 kk. Sytuacja materialna oskarżonego i jego możliwości zarobkowe są przy tym tego rodzaju, że może on, dokładając należytych starań, uiścić karę o charakterze finansowym. Reasumując powyższe, kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła twierdzeń oskarżonego co do

niewspółmierności orzeczonej kary zasadniczej.

Niezbędne jest jeszcze podkreślenie, że apelujący wnosił właściwie o zmianę orzeczonej kary zasadniczej na swoją niekorzyść, gdyż chciał wymierzenia kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby. Nie ulega żadnej wątpliwości, że kara pozbawienia wolności (również taka z zastosowaniem środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia jej wykonania) jest karą surowszą aniżeli kara grzywny i dokonanie takiej zmiany przez Sąd Okręgowy byłoby bezsprzecznie orzeczeniem na niekorzyść oskarżonego. Tymczasem zgodnie z art. 434 § 1 pkt 1 kpk sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego jedynie wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy. Wobec tego w przedmiotowej sprawie, gdzie apelacja została wniesiona wyłącznie na korzyść N. W.Sąd Okręgowy nie był uprawniony do modyfikacji wymiaru kary w sposób niekorzystny dla podsądnego. Powyższych rozważań nie zmienia w żaden sposób fakt, że oskarżony subiektywnie uważał, iż kara przez niego proponowana byłaby dla niego znacznie bardziej odpowiednia aniżeli kara grzywny. Sąd II instancji jest bowiem zobowiązany oceniać tę okoliczność w sposób całkowicie obiektywny, z uwzględnieniem określonego w art. 434 § 1 kpk zakazu reformationis in peius.

Oczywiście bezzasadne w tej sytuacji faktycznej i procesowej były inne dawane przez apelującego propozycje zmiany orzeczonej kary zasadniczej, tj. na 2

<p>lata pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat (czyli najsurowsza z możliwych kar w górnej granicy ustawowego zagrożenia), 2 miesiące pozbawienia wolności, czy 6 miesięczny dozór elektroniczny. Ta ostatnia pozycja dotyczy już sposobu wykonania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego i etapu wykonawczego sprawy, a nie orzekania o karze.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia wniosku z uwagi na niezasadność omówionego zarzutu. Kara zasadnicza wymierzona oskarżonemu przez Sąd Rejonowy nie była, wbrew stanowisku apelującego, niewspółmierna i nie było żadnych powodów by ingerować w jej wymiar. Ponadto obowiązujący w postępowaniu karnym zakaz reformationis in peius (art. 434 § 1 pkt 1 kpk) nie uprawniał Sądu Okręgowego do zmiany wymiaru orzeczonej kary zasadniczej w sposób niekorzystny dla oskarżonego w sytuacji kiedy została wniesiona apelacja wyłącznie na jego korzyść.</p>		

Lp.	Zarzut	
3.2.	Rażąca niewspółmierność orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zgodnie z art. 42 § 2 kk w przypadku popełnienia przez sprawcę przestępstwa z art. 178a § 1 kk obligatoryjne jest orzeczenie, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Przytoczony przepis przewiduje orzeczenie tego zakazu nie tylko do wszelkich pojazdów mechanicznych, ale także daje możliwość ograniczenia zakazu prowadzenia do pojazdów określonego rodzaju. Nie ulega żadnej wątpliwości, że N. W. prowadził w ruchu lądowym, w stanie nietrzeźwości pojazd mechaniczny w postaci motoroweru, co wymagało rozważania możliwości objęcia orzeczeniem zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych tego rodzaju, z wyłączeniem tych, do których prowadzenia uprawnia prawo jazdy kategorii B. Niemniej jednak Sąd I instancji słusznie uznał, że ustalone w sprawie okoliczności przedmiotowe co do zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2018 r. przemawiały za orzeczeniem zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, bez wnioskowanych przez apelującego ograniczeń. Jak już wyżej wskazano, oskarżony prowadził motorower znajdując się w stosunkowo</p>		

znacznym stanie nietrzeźwości (ponad dwukrotnie przekroczona granica nietrzeźwości z art. 115 § 16 kk), zdecydował się na prowadzenie pojazdu mechanicznego z zupełnie błahego powodu, powodując istotne zagrożenie dla pozostałych uczestników ruchu drogowego. Trzeba również i w tym momencie przypomnieć, że stan nietrzeźwości, w którym znajdował się N. W. doprowadził do utraty panowania nad motorowerem i wjechania przez niego do przydrożnego rowu. Nikomu innemu poza oskarżonym nic się nie stało, szczęśliwie bowiem się złożyło, że w tym momencie na drodze nie poruszały się inne pojazdy ani osoby piesze. A należy uwzględnić, że przedmiotowe zdarzenie miało miejsce latem, kiedy ruch jest bardziej wzmożony, nawet w godzinach późnowieczornych, również na drogach wiejskich. Wszystkie te okoliczności przemawiały za tym by N. W. wykluczyć całkowicie na pewien czas z ruchu drogowego jako kierującego pojazdami mechanicznymi. Niezbędne jest to z dwóch istotnych powodów: aby na czas orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zapewnić bezpieczeństwo innym uczestnikom ruchu drogowego, a także by unaocznić N. W. niedopuszczalność tego typu zachowań jakie za jego sprawą zaistniało w dniu 4 sierpnia 2018 r. W tej sytuacji naprowadzone przez apelującego okoliczności w postaci dotychczasowej bezkolizyjnej jazdy oskarżonego przy korzystaniu z prawa jazdy ponad 17 lat, czy nawet to, że oskarżony jako zmotoryzowany uczestnik ruchu po przedmiotowym zdarzeniu (nie było zatrzymane prawo jazdy) nie naruszał zasad

bezpieczeństwa w ruchu, zdaniem Sądu II instancji nie mogły zniwelować negatywnych informacji o prowadzącym pojazd mechaniczny w przedmiotowej sprawie. Dopiero zatem tak skonstruowany środek karny będzie stanowił dla oskarżonego dodatkową ale konieczną dolegliwość i wspomże karę zasadniczą w spełnieniu jej celów zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i indywidualnej. Sąd Okręgowy w całej rozciągłości zgadza się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, że orzeczenie w stosunku do podsądnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem pojazdów, do których prowadzenia konieczne jest prawo jazdy kategorii B, raziłoby wręcz łagodnością i nie byłoby odpowiednią reakcją wymiaru sprawiedliwości na zachowanie N. W. z dnia 4 sierpnia 2018 r.

Na powyższe ustalenia i rozważania nie mogły mieć znaczącego wpływu argumenty skarżącego, że utrzymuje się z pracy w charakterze przedstawiciela handlowego i do jej wykonywania niezbędne jest mu uprawnienie do kierowania samochodami osobowymi. Nie kwestionując deklaracji apelującego co do charakteru wykonywanej pracy (wg jego oświadczenia) należało wskazać na tą istotną okoliczność, że oskarżony dobrowolnie wsiadł na motorower i kierował nim w stanie nietrzeźwości. Wiedział, że za takie zachowanie mogą mu zostać odebrane czasowo uprawnienia do kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi, które są mu tak niezbędne w wykonywanej pracy. Nie przemyślał on swojego zachowania a ta lekkomyślność skutkuje utratą narzędzia pracy.

Skoro oskarżony zdecydował się na jazdę w stanie nietrzeźwości małym pojazdem mechanicznym, nie zachowując środków bezpieczeństwa (brak kasku ochronnego, wypadnięcie z drogi), nie daje on gwarancji, że jako prowadzący samochody osobowe będzie bardziej odpowiedzialnym kierowcą. Utwierdza w konieczności silnego oddziaływania na sprawcę ze strony wymiaru sprawiedliwości także zachowanie oskarżonego przed przyjazdem Policji po zdarzeniu, gdzie z wiarygodnych zeznań świadków wynikało, że nietrzeźwy kierowca próbował się oddalić, wymagał przytrzymywania. W związku z powyższym zgłaszana w apelacji perspektywa utraty pracy przez oskarżonego jest przykrą ale prostą konsekwencją popełnienia przez oskarżonego czynu zabronionego. Na marginesie należy zauważyć, że z materiałów sprawy wynika, że N. W. pracuje w rodzinnej firmie, u ojca, zatem nie jest wykluczone, że utrzyma jednak zatrudnienie ze zmienionym zakresem obowiązków, gdzie nie będzie wymagane prawo jazdy.

Wniosek

Zmiana wyroku poprzez wyłączenie samochodów osobowych z zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego na okres 3 lat.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia wniosku z uwagi na niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku

<p>w zakresie orzeczonego środka karnego nie potwierdziła by zaistniały takie okoliczności, które rzeczywiście uzasadniałyby korzystną modyfikację wyroku i jego złagodzenie w zakresie orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.</p>		
Lp.	Zarzut	
3.3.	<p>Rażąca niewspółmierność w zakresie orzeczenia o świadczeniu pieniężnym na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5 000 zł.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Przepis art. 43a § 2 kk w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1 kk nakazuje <u>obligatoryjne orzeczenie świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 zł</u>. Sąd Rejonowy orzekł więc ten środek karny w najniższej ustawowo określonej wysokości. Nie sposób w takiej sytuacji uznać takiego rozstrzygnięcia za rażąco niewspółmierne. Znamionym jest, że ustawa karna nie przewiduje żadnych wyjątków od obowiązku orzeczenia świadczenia pieniężnego zgodnie z przytoczonym wyżej art. 43a § 2 kk. Wobec tego wszelkie argumenty podniesione w tej kwestii w apelacji należało uznać za chybione i oczywiście niezasadne.</p>		
Wniosek		

Zmiana wyroku poprzez uchylenie orzeczenia świadczenia pieniężnego w kwocie 5 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosku z uwagi na całkowitą bezpodstawność omówionego zarzutu.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	Na podstawie art. 105 § 1 i 2 kpk Sąd Okręgowy sprostował oczywistą omyłkę pisarską w zaskarżonym wyroku w opisie czynu zarzucanego zastępując datę „w dniu 4 sierpnia 2015 roku” datą „w dniu 4 sierpnia 2018 r.”
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Sąd Okręgowy z urzędu dostrzegł omyłkę pisarską powstałą w opisie czynu, polegającą na błędnym wskazaniu w zarzucie daty czynu. Przepis art. 105 § 2 kpk pozwalał na dokonanie usunięcia takiej oczywistej usterki w orzeczeniu pierwszoinstancyjnym przez sąd odwoławczy. Dlatego też tutejszy Sąd sprostował tę omyłkę orzekając o tym w pkt 1 swego rozstrzygnięcia. Orzeczenie miało charakter czysto porządkowy. Sąd I instancji w pkt 1 swego wyroku przyjął już także prawidłowe ustalenie co do daty czynu, tj. 4 sierpnia 2018 r.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	

2.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powodem utrzymania wyroku w mocy jest całkowita niezasadność zarzutów apelacji oskarżonego, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem		

szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	<p>Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego ma on obowiązek ponieść koszty procesu. Koszty te zgodnie z art. 616 § 1 kpk obejmują: koszty sądowe na które składają się wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty.</p> <p>Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł tj. ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism, co wynika z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.) i na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 240 zł.</p>

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak